

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

D[omi]nica s[e]c[und]a adue[n]tus. II. Sermo V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Holgot sup li. **S**ap. ca. v. q̄ illud iudicium quo ad distinctionem honorum et accusationem malorum et commendationem honorum metraliter perficitur. Et sic ille p̄cessus **D**atth. xxv. **E**sturum et dedictum mihi iudicare erit metralis. **T**ed Holgot dicit. **S**alua reverentia scribentis q̄ erit tamen vocalis q̄ metralis. q̄ xps q̄ iudicabit erit deus et hoc. **E**t id ut deus iudicabit metraliter et hoc vocaliter. **E**t h̄erit manus gaudiū sensibile bonorum et maior dolor sensibilis malorum. **E**t ita ipse dicit q̄ erit vocalis accusatio malorum et vocalis finia. **D**icit etiam ipse q̄ reprobri iudicabunt de duobus. s. de peccatis iusticie et opibus misericordie. **H**ec est. q̄ p̄cepta transgressione sunt iusticie et opibus misericordie non redimerunt peccata. **P**rima ḡ finia de meritis erit metralis. **H**ec tamen de opibus misericordie erit vocalis ut appareret eos esse dignos misericordia. **N**aut dicit Aug. de fomone. nō negat fomone s; fomonis plenitatem. **E**t etiam q̄ si nō in particulari saltem in universalis iudicabunt vocaliter.

Domina secunda aduentus. II. **S**ermo V.

Aut signa in sole et luna et stellis. **L**uc. xxi. **Q**uamvis ut air ille magnus p̄f Aug. li. ii. **E**tra delagium q̄ timore pene nō amore iusticie fit bonum. nōdū bene fit bonum. **A**et huius dicti p̄t esse rō. q̄ opus bonum pcedēs ex timore. nōdū pfectū est. eo q̄ nō pcedit ex caritate. sine q̄ nihil p̄t esse pfectū. ut dī. i. **L**or. viii. **D**unc dicit Job. i. canonica q̄ pfecta caritas foras mutat timorem. **U**n patet q̄ opus pcedēs ex timore. id est imperfectū. q̄ est invalidū et infirmū seu debile. cū sit sine caritate. q̄ sola dat robur pfectū cui libet studi. **V**erū tamen si salus humana nō p̄t pfecte haberi et solo timore serviēdo deo. timor tamen dei et iudiciorum eius est initium humane salutis ad suuendū deo incitans. **U**n dicit Bre. v. li. moral. q̄ via dei a timore icipit. q̄ quem puenit ad fortitudinem sc̄z caritatis. **D**unc dicit **L**assio. de institutionis monachorum. li. iii. q̄ p̄incipium nre salutis sapientia fuit scriptural est deum timere. ex quo timore riuersa via expellitur et virtutes fructificant atque succrescent. ita q̄ tandem deuenit ad pfectiōne caritatis. purum clare deducit beat⁹ Anthom⁹ in collatione nobis patrum. **E**x q̄bus ego infero q̄ si nullus p̄t esse consumat⁹ in caritate pfecta di-

vine dilectionis sine vero amore dei. ita nemo p̄t initiare viā salutis et diuine dilectionis nisi p̄ timore dei. **N**ā dicit **B**ern⁹ sup **L**anti. fmon. xxviii. **Q**uia sicut plenitudo legis est dilectio. ita initium salutis timor domini. **E**t ob h̄ dicit **C**riso. in fmon. de Jo h̄bā baptista. q̄ timor dei metes corrigit. fugat criminis. innocētiā servat. pperam trubulū facultatē. que oīa sunt initia būane salutis et quedā pparatiōes ad amorem dei. **U**n **L**assio. sup ps. xxviii. cōcludit q̄ dē bene timeret. etiā necesse est ut euī amerit. **E**t ecouerio. Qui dē bene amat. etiā necesse est ut eū timerat. eo q̄ ille due res in vna cestis deuotione sociate sunt. **E**t q̄ sc̄tā m̄ ecclesia dñica pcedenti recoluit aduentus dñi in carnē. multū amabile et desiderabile. ppter quē de merito erat diligendus eo q̄ venerab̄t homi oīa bona pariter cū illo. ut dī. **S**ap. vii. **N**ūc ast in ista dñica recolit alius aduentū terribile ad iudiciū vlt̄mū. ppter quē deus merito est formidād⁹. ut sic q̄ dē nōdū diligat p̄ amore. ad diligendū eū et sibi seruendū moueat p̄ timorem. **I**n pmo enī aduentū erat dñs dulcis. sed in secō erit rectus tuus. **U**n ps. de co dulcis et rectus dñs. **U**n ps. q̄ **L**assio. dī. **L**ū andis q̄ dñs tuus dulcis sit. attende q̄ diligas. **L**ū andis. rectus. attende optimeas. ut timore et amore dei excitat̄ leges eius custodias. **E**t **H**ugo in li. suo de aia dicit. Si amor dei tenere te nō p̄t. saltez teneat et terreat timor iudicij. metus iherne. laquei mortis. dolores inferni. ignis vren⁹. vermis corrodēs. sulfur ferēs. flāma cartarea. et oīa mala. **H**ec ille. **E**t quia deus licet apparet in iudicio cū nō spēatur. tamē omīto vult innoescere. ppter quā diem aduentus sui. Ideo ut homines se parent. quod vtig et maxima misericordia faciet. ideo p̄mitet quēdā signa ppter quā aduentū suū nūciantia. de q̄bus i vīs p̄missis dī. **E**t signa in sole et luna. **I**n q̄bus i vīs tria tangunt̄ seu nobis cōsideranda occurunt. **P**rimo nāq̄ cōsiderandum est de signis in sole. **S**ecō de signis in luna. **T**ertio de signis in stellis. **E**t quia de his aliquantū tactum est ad litteras in precedenti sermonē. Ideo bicridendum est spūalib⁹ cōsiderando. Flā fuit Aug. sup **S**en. ad līaz. in spūalib⁹ expositiōib⁹. vītas mīrā magis cōcordat̄ q̄ in corporib⁹. **S**ecō i gī

Dominica secunda aduentus

tur h̄ nota in v̄bis p̄missis triplex defe-
ctus in trib⁹ statib⁹ an̄ p̄sumationē seculi.
scz in sup̄mo medio et infimo. **P**rimo iḡe
describit defec⁹ in sup̄mo. s. in spūali plā-
toz. cū d̄r. **E**rū signa i sole. **S**ecō in me-
dio. s. seculariū rectoz cū d̄r. in luna. **T**er-
tio in infimo. s. oīm indifferēt subditoz.
cū dicitur. et stellis.

A firmata est p̄stāte deo signis et portērisz
varijs frutib⁹ et spūlanci distributōibus.
Alia sunt signa p̄uidētē q̄ dabit deo ad se-
cundū aduetū suū. ne oīno veniat p̄tōri-
bus improuisus. Inter q̄ signa evidentis
simū signum erit in sole luna et stellis. **D**ō
quidē licet ad lsam ita futurū sit imēdiate
ante diē iudicij in celo r̄isibili. nibilomin⁹
tū p̄mo spūali b̄is heu malis t̄pib⁹ iū/
pleri nō dubitat in celo spūaliz intellectu/
ali. **E**t q̄ sole hic accipim⁹ statū altuz et
sup̄mū spūaliuz psonaz ideo p̄mo videa/
mus de celo in q̄ sol iste posic⁹ est. **C**elum
iḡe vt dicit Bern⁹. sup̄ Lati. fmōe. xxvij.
est sancta m̄r ecclesia q̄ sc̄oz frutib⁹ et sapi-
entia velut celuz suis siderib⁹ adornatur.

no h̄ b̄g d̄ fuiturū

Dixi p̄mo q̄ p̄mo describit
defectus p̄cedēs
diuinū iudicij in sup̄mo statu. s. spūaliū p̄/
latoz. cū d̄r. **E**rū signa in sole. **L**icra qđ
sciendū q̄ norante d̄r in themate. **E**rū sig.
ad innuēdum q̄ h̄ nō loquit̄ de q̄busq̄
signis diuinis s̄z c̄m de furoris. vñ non d̄r
Eccl signa. nec dicit sūr. s̄z dic erū. **H**ic
enī dicit Robert⁹ bolgorib⁹ sup̄ li. sapie ca.
xvi. Deus hūano generi multa signa ostē-
dit. Quedā de p̄terito. qđā de p̄nī. qđā
on̄der de futuro. **D**e p̄terito ostēdit signa
sue benuolētē. ad p̄ns on̄dit signa remi-
niscētē. sed i futuro on̄der signa p̄uidētē.
Signa benuolētē sunt oēs creature fa-
cre et creare homi ad fuiendū. **E**t ei signū
qđ vñ offert sentuz et aliud derelict intel-
lectui. **E**t ita oīs creature sensib⁹ sc̄ipam
offert sentuz et dēū r̄ep̄sentat intellectui cu/
in liber boni viatoria. **U**n̄ fm̄ Robertum
linconensem ep̄m in suis collariōib⁹ fm̄o
ne. li. **O**m̄s creatura speculū est. de q̄ re/
sultat silicudo creatoris. **E**t istud deducit
q̄ longū passum. p̄bas q̄ exq̄ in q̄libet crea-
tura relinet potētia pris q̄ quaz de nibilo
aliqd facta est. **S**apiēria filij q̄ quā sic pul-
chre facta ē. **B**onitas spūlanci q̄ quaz in
esse suo p̄seruata est et in ordine suo colloca/
ta. patet q̄ oīs creature ē signū benignitatis
sui creatoris. Deus enī volens cōicare
bonitatem suaz creatureis suis. vt dicit Da/
masce. li. ij. implisit cūlibet creature vestigi/
um suū q̄ qđ rep̄intaret benignitatē dei in
sapie. et r̄ep̄sentādo amaret et p̄petuo ipso
frui appetret. **E**t iō d̄r. **O**m̄s creatura est
signū benignitatis dei. vel q̄ benignitatem
dei on̄dit in se. v̄l q̄ ex benignitate dei da/
ta est homi. Alia sunt signa reminiscētē. si/
cut septe sacra ecclesie. p̄ q̄ reducimur i me-
morā passionis dñice. **U**n̄ Barth. xxi. lo/
quēs xps de sacro corpis tangē de memo-
riali passionis sue signo dicit. **P**oc facite i
meā cōmemorationē. q. d. hocē signū mee
passionis. **H**inc d̄r ad Heb. ii. q̄ salus m̄ra

A firmata est p̄stāte deo signis et portērisz
varijs frutib⁹ et spūlanci distributōibus.
Alia sunt signa p̄uidētē q̄ dabit deo ad se-
cundū aduetū suū. ne oīno veniat p̄tōri-
bus improuisus. Inter q̄ signa evidentis
simū signum erit in sole luna et stellis. **D**ō
quidē licet ad lsam ita futurū sit imēdiate
ante diē iudicij in celo r̄isibili. nibilomin⁹
tū p̄mo spūali b̄is heu malis t̄pib⁹ iū/
pleri nō dubitat in celo spūaliz intellectu/
ali. **E**t q̄ sole hic accipim⁹ statū altuz et
sup̄mū spūaliuz psonaz ideo p̄mo videa/
mus de celo in q̄ sol iste posic⁹ est. **C**elum
iḡe vt dicit Bern⁹. sup̄ Lati. fmōe. xxvij.
est sancta m̄r ecclesia q̄ sc̄oz frutib⁹ et sapi-
entia velut celuz suis siderib⁹ adornatur.
Dui enī docti fnerint in ecclia. fulgebunt
sicut splēdor firmamēti. **E**t q̄ ad iusticiam
erudiūt multos q̄si stelle in p̄petuas eter-
nitates. **H**ic enī celū est sp̄icū. purū.
firmū. latū. suspensuz. ita ecclia sc̄a habet
boīces vita et opinione cōspicuos. fide pu/
ros. spe firmos. latos caritate. p̄templatio
ne suspēsos. **E**t fm̄ Bern⁹. bi sunt pluētes
pluiaū salutare. et tonat in crepartōib⁹. cho/
ruscant miraculis. hi enarrat gloriaz dei.
Dec ille. In hac ḡ sancta ecclia velut in q̄
dam mystico sol est star⁹ spiritualiū viroz
et platoz. **S**icut enī sol p̄est dici et luna no
ci Ben̄. i. **H**ic star⁹ spūalis pest in spūali/
bus et p̄tiorib⁹ bonus anīe que sūt q̄i lux
dei. **H**ic dicit Plotini⁹. put narrat Da/
crobius li. i. de somno scipioni⁹ vsus finē.
Sol vocat dux et p̄nceps et moderatoz lu/
minū reliquoz. mens mūdi et cor celi. **L**u/
na vero. i. ita p̄secularis pest et p̄tib⁹ q̄ sūt q̄i
not eo q̄ oīa t̄palia sunt vmbra noctis. **V**u/
tra illud sapie. v. **T**rasierunt oīa velut vmbra.
Ite sicut sol illuminat et nō illuminat.
sic star⁹ spiritualis h̄z informare seculare.
et nō ab eo informari. **U**n̄ plati spūales d̄i
cunt lux mundi. **D**arh. v. **H**abet enī sta/
tus spūalis iudicare et dirigere seculare. et
non ecōuerso. **I**ntera illud. i. **L**oz. ii. Ani/
malis h̄o nō percipit q̄ dei sūt. **G**ratitiae
enī inest illi. **P**ūpal aurē om̄s diudicat.
et ip̄e a nemine iudicat. **U**n̄ Lanti. ii. d̄r de
ecclia. **P**ulchra vt luna electa vt sol. **I**
lluminat enī in subditis vt luna. sed illuminat
in platis vt sol. **E**t his infero p̄mo q̄
imperii nō pest sacerdotio s̄z subest. vt di/
citur de maiestate et obedientia. **S**olite.

pxi. dis. Si impator. Hoc in infero q̄ sp̄ ritualis status excedit secularez in maria
 et dissimili. proportione. pater. q; tanta est ex-
 cellentia dignitatis sacerdotalis sup tem-
 poralez q̄ntus est excessus magnitudinis
 solis ad lunam. Constat autem fm Prologeum
 i almagestu. positione. xvii. q̄ sol excedit lu-
 nam q̄dragies octies. Et ita rāta eminē-
 tia excedit sp̄ualis dignitas seculare. Ha-
 norauit Posti. in ca. Solite. de maioria
 re et obedientia. in apparatu suo. Ex his ter-
 tio in infero q̄ plati sp̄ualez et viri ecclesiastici
 debet esse excellentioris vite et sanctitatis
 in maxima et dissimili. positione sup laicos.
 Pater hoc. q; sicut excellunt dignitate. ita
 debet excellere sanctitate. cum scriptas vite
 ponat eos in illa excellentia officii tam san-
 citi. Alioquin ut dicit Canon. vilissim⁹ cōpu-
 randus est q̄ p̄fulger dignitate nisi p̄fulge-
 at scientia et scriptate. Ex q̄ patet sequēter
 q̄ sp̄ualib⁹ viris nō sufficit vita cōmūis cū
 laicis. aut eglis p̄uersatio scriptatis cū sub-
 diris. Quia dicit Bern. in ep̄la ad henri-
 cū zenonēsem ep̄m. Dignū est in aliquo
 dissimilis appareat ab omib⁹ vita pastoris.
 At Seneca ep̄la. v. dicit. Illud agam⁹ ut
 meliore vita sequamur q̄ vulgus. Alioquin
 pfecto multū deforme erit. si q̄s dignitate
 pcedimus ab his virtute separemur. inq̄t
 valerius maximus li. ix. ca. iii. Hinc est q̄
 Bern. in li. de cōsideratione ad engenium
 li. ii. ca. xix. dicit illū prelatū monstruosuz
 q̄ habet sedē supremā. et vita infimā. Non
 sufficit ergo plato ad salutē adequari sub-
 ditis in vita et p̄uersatione. nisi eos p̄cedat
 exemplo. ut dicit Beda sup Barth. ponit
 tur vba. viii. q. ii. Nō sufficere. Et ibidē ca.
 qualis erit. Pensanduz igit̄ nobis est q̄ si
 nō sufficit plato adequari subditis in vita
 qđ dicemus de illo q̄ subdit p̄cellit in
 p̄uersatione et morib⁹. Certe hoc nō est ali-
 ud nisi destruere ecclesiaz. ut dicit Diero.
 Vehementer enī fm eū destruit ecclesiam
 p̄pi meliores esse laicos q̄ clericos. Nā q̄
 lis erit edificatio discipuli si se intelligit ma-
 gistro meliore. Quid autem dicem⁹ de illo q̄
 nedū nō trascendit subditos i morib⁹ bo-
 nis aut eis adequat in vite sanctitate. sed
 qđ deterius est. ip̄is suis subditis p̄ oia as-
 similat in morib⁹ prauitate et p̄uersationis
 deformitate. ut sit verum illud Dze. iiii.
 Erit sicut pl̄s sic sacerdos. Et hoc est cer-

te solem istū eclipsari et diuerti de luce in te-
 nebras. de die in noctē. Nō tūc fit q̄n viri
 sp̄ualez assimilari studēt secularib⁹ in va-
 nitate vestū. equoz. vasoz. edificioruz. fa-
 miliarib⁹ et vicinalib⁹. Nō prochdolor est vi-
 der ad oculū istis tib⁹ q̄ viri sp̄ualez e-
 quale exerceat imo maiore pompā in vesti-
 bus. supfluitatē in cibis et portib⁹. bestiali-
 tatem in luxuria. fraude in cōmertis. do-
 lum in vbiis. auaricia in pecunijs. ambitio-
 nē in honorib⁹. Eqliter enī volūt esse ho-
 die clericū diuites et laici. similē terrenis
 inbiant imo habundant⁹ ipam terrenorū
 p̄cipiūt consolationē. Equaliter incedunt
 mitidi et ornati circūamicti varietatis tan-
 q̄ sponsa p̄cedes de thalamo suo. inquit
 Bern. li. iij. de cōsideratione. Unū autē ista
 affluentia talib⁹ nisi de bonis sp̄ose christi
 sancte ecclie quā negligētes sibiūpis omia
 usurpan. et assignata eius cultui. p̄ro reti-
 nere questui nō verent. nō amici sponse s̄z
 emuli. Clerba sūt n̄ mea. sed denotissimi
 Bern. sup cant. simone. lxxiiij. Et tales du-
 pliciter peccat fm eundē sermōe. xviij. ibi-
 dem. Quia et aliena diripiūt. et sacris in su-
 is vanitatis abutuntur. Nec ille. ¶ B
 Hed q̄m in statu sp̄uali triplex est ordo.
 ideo videam⁹ in speciali de q̄libet illo⁹ q̄/
 liter in unoquoz erū signa tanq̄ in sole
 mystico. Est igit̄ q̄liber platus ecclesiastic⁹
 sol dictus singulariter fm intellectū sp̄ua-
 lem. Hoc q̄liber religiosus est sol dictus
 specialiter. Et tertio q̄liber cleric⁹ genera-
 liter est dict⁹ sol. Monoz q̄liber ante diem
 magnū iudicij generalē ondūz i se signa. q̄to
 apparetib⁹ p̄p̄iqu⁹ nūciabit ad iudicium fina-
 le tibi aduent⁹. De p̄mo. s. de sole singulari-
 q̄ est q̄liber plāt⁹ pater. Nā sol iste naturalis
 est. sicut cōmūor. aspectu clarioz. et gradu
 excelsior. Propter p̄mū sc̄z q̄ est sūtu cōmu-
 nior. significat vitā cuiuslibet prelati. ppter
 sc̄om q̄ est aspectu clarioz. significat vitā
 cuiuslibet religiosi. ppter tertuz q̄ ē gradu
 excelsior significat vitā cuiuslibet cleric⁹.
 Est igit̄ sūtu cōioz q̄ ad vitā platoū. Nam
 fm oes astronomos Sol ē medius omnium
 planetarū. et tñ est princeps et dñs omnium.
 Unū Ambro. in exameron dicit⁹ q̄ sol ē ocul⁹
 mundi. iocunditas dei. pulchritudo celi. mē-
 sura rpm. virtus et vigor terrenas centus.
 dñs planetarū. decor et pfectio omnium stel-
 larū. Hic prelat⁹ debet esse superior vita.

Dominica prima aduentus

medius tamē cōmuni influētia. **H**ic igit̄ prelat⁹ subdit⁹ puidet ut exemplo chriſti ſe in medio ſedeat. **E**st enim mediū capacious et efficacius. equal⁹ et eudent⁹. **H**edeari igl̄ pre'atus in medio ut beneficiā equal⁹ diſtribuat. **H**edeari medio ut eident⁹ p exempla luceat. **H**ic pmo dicit̄ cū christo. **F**go autē in medio velutrum ſicut q̄ ministrat. **H**ic dicer illud.iii. **R**e. In medio populi mei habitodit̄ bo na mulier heliceo. **Q**uod tūc fit q̄n prelat⁹ nec p̄ce nec p̄cio hec timore nec amore vel odio a via veritatis declinat. **P**abz au tem ſol materialis q̄ttor ſtatus ſez orientalem. meridionalē. occidentalē et ſeptentrionalē. **T**u cest in meridie platus q̄n medi um tenet in omnib⁹. nō declinans ad dexteram in p̄ſperis. nec ad ſinistrā in aduersis. q̄n nō eſt alter diuīrib⁹. alter pauperib⁹ in iudicis. **E**t q̄r tunc eſt hora diei feruentissima. p̄ quod ſignificat q̄ platus debet eſſe caritate feruentissim⁹. **A**lias ſine caritate ſi linguis hoīm aut angelorū loquaf nibil pdeſt. **L**or. viii. **H**ec tunc platus eſt ſicut ſol in oriente q̄n rotā affectionē cōuer tit ad ſanguiniratē de qua traxit originem. **N**ō fit q̄n nullū niſi ſuū. pmo ut ad beneficia. **D**e tali dicit̄ illud in ps. **O**rthus eſt ſol. platus eſt exaltat⁹. et ſegregati ſunt ſez ad eū cōſanguinei. et in cubilib⁹ ſuīs. i. in beneficiis collocabunt. **C**el ortus ſolis ſi gniſicat ingressum in platiōem. q̄ runc ob ſcuratur q̄n p potentiā pecuniaꝝ vel aliaſ inuitate ingreditur. **D**e ē Ila. viii. **O**bte nebra⁹ eſt ſol in oztu ſuo. **T**u platus ſicut ſol eſt in occidente q̄n habet rotā affectionem ad delectationē carnalē. **C**aro enī ſemper tendit ad occasum et corruptionē iuxta illud. **L**orpus qđ corrupſiſ aggrauat aiam. **T**u platus ſicut ſol eſt ad aquilonē qđ fit tpe noctis. q̄n imminēt aduerſatib⁹ ob ſcuritate timet timore vbi nō ē timor. **I**nter omēs tñ iſtos ſitus ſol nunq̄ eſt in me liori diſpoſitione q̄ in meridie. **N**ā tūc clari ſis illuminat. ardent⁹ inflamat. et omni bus equal⁹ ſe cōmūcāt. **H**ic platus nunq̄ eſt in meliori diſpoſitione niſi cū p doctrinā ignorātē ſi llustrat. p caritatē negligentes excitat. p opa bona vnicuiq̄ iuſtu ſe demō ſtrat. **D**e tali pōr dicit̄ tunc illud. **E**ccl. vi. vas admirabile opus excelli ſol in aspectu an nācianos. **E**ccl. xliv. **S**ed ecce mirabile eſt

qđ legif in Amos signū terribile. vbi dī q̄ ſol occidit in meridie. q̄ eſt hora q̄ deberet eſſe ſerenior clarior. et feruentior. **O**ccidit aut̄ prelat⁹ qđ rupliciter. **P**rimo q̄n in ipo veritas vīte iuſtice et doctrine corrūpitur. **H**ec ſo occidit q̄n deficit in eo veritas bo mitaris ſciēt et discipline. **T**ertio occidit q̄n qui poſit⁹ eſt gl̄is in exemplū cōuerit in ſcandalū et offendiculum. quo p̄iudicio apud deū nullū mai⁹ eſt. vt dicit̄ Greg. in oīnelia. Nullū inq̄r p̄iudicium maius tol erat deus q̄ ſacerdotib⁹ dū eos q̄ ſa ad ali orū correccione poſuit de ſe dare exempla p̄auitatis cernit. **Q**uarto occidit platus q̄n eclipsante ipo p negligētiā in ſubdit⁹. fides nō ferut ſed teper. caritas non fer uet ſed torpet. op⁹ nō lucet ſed feret. **H**en heu iſta eclipsis et obscuritas noſtris tem porib⁹ inualeat. **A**ubes enī ambitionis vanitatis auaricie et negligētiā obscurant nobis hūc ſolez prelatoroz ut implear̄ illud. qđ p̄missum eſt a deo Zech. xxi. **G**olez nube tegam. **F**ragilitas nūbis vanitas ē ambitionis. **E**xponit Hilbert⁹ in quadri partito ſuo. **E**t certe qđ expectam⁹ aliud niſi diem iudicij iminere. dc. p̄inquo. q̄m imminēt ſol cōuerteret in teneb̄as. **C**it dicit̄ tur Joel. iii. **Q**n̄ videmus tot mala in ſta tu ſpirituali z in hoc myſtico ſole q̄ lumen ſuū pdit et eclipsat q̄ ſi ſtinue. **R**efrat igit̄ ut vicinū aduentū tpi ſuſpicemur. **N**az ut dicit̄ Gloſa ſup. Jobeze. **L**ū omia fuerit obtenebrata. qđ vtiq̄ fieri p obtenebratio nem ſpirituali p̄iualiter tuc dñs quafi leo de ſyon. terribili voce clamabit contra reprobos. ut terraruz fundamēta q̄tiant. **H**ec glo. Iteſ ſicut illa obscuratio in ſole materiali maxime generat p interpoſitōe z lune inter nos et ſole. ſic obscuritas ſtatus ſpūalis fit p maximā interpoſitionē et pali um inter nos et deū. ſicut ait Liconensis ſermone. lxx. in medio. **C** - **H**ec ſol myſticos dicit ſtatus religiōis. pter aspe ctū clariorē. Religiosus enī q̄libet ad hoc poſitus eſt ut lucent in candelabro religio niſ ſue. **T**ertio in candelabro vniuersaliſ ecclēſie. debet enī h̄everbūm veritatis in opatiōe. et ſignū honestat̄ in cōuerſatiōe. **D**e tali dicit̄ illud Ecci. i. **Q**uasi ſol refu gens ſic ille refuſit in templo dei. **H**ed tūc iſte ſol eclipsatur q̄n p ſcandalū vīte ca lis religiosi ecclēſia denigrat. **P**ericulum

est religioso si apud se in conscientia labitur.
Hanc autem periculum si peccat in claustrum.
Sed maximus si operibus malorum fideles scandalizatur in publico. Et certe si volumus appetere oculos tuos esse ita ceci sicut sumus. videtur debimus istum solem maxime his temporibus eclipsari. Ita ut dicatur de eo illud Apocalypsa. vi. Sol faciens est sicut facetus clypeus. quod sit enim religiosi qui deberent ut clypeis et accingi facias. ut tunc deliciosis indumentis. Et sic clypeus virtutis in bissimum. Vnde facetus est clypeatus saccus. quod sit enim per hypocrisim exteriorum que apparet in sacco. malis operibus deformatus interius conscientiam propria. Sed omnes duo soles interduum apparent in celo. sed unus est quod quod nubes simili ma soli et non est sol. Et vocatur pluvia. et est signum futuri inundationis. Ita spiritualiter multi religiosi apparuerunt sancti. tam in maximi nequaestimatis cappas in plateis. et multa mala faciunt in angulis. Duo rurum multiplicatio in mundo est signum futuri subversionis. Unde. ii. Paralip. xxviii. legitur quod mortuus est achab rex israeli mortuus habitu occidente sole. Duratur habitus et sol occidit cum religiosus terrenis adhuc fideles scandalizat. Sed de his sufficiat dixisse pauca. Non enim sunt de foro nostro. Et portio regenda sunt vereda quod reuelanda. iuxta illud poetae. Postular in facie munda colore tegi. Tertio sol mysticus dicitur via cuiuslibet clericus propter gradum celiorum. Hic enim sol materialis alii corporibus est sicut alter et status eminentior. sic clericus quilibet sorte sue vocatiois et electionis alii de femininere. Unde in lege clericus figurantur per nazareos qui interpretatur scribendi. vinci vel floridi. Debet enim clericus esse scitus in conscientia. modestus pudicia. vincit sapientia et floridus innocencia. Tales cum huiusmodi fuerint erunt sicut sol oriens in altissimis dei Eccl. xxvi. Clericus vero dicit Dico. dicitur in sorte domini vocatus. eo quod enim Isido. clerros grecos sors latine ut dicitur dist. Clericos ad significandum quod ipsi sunt specialius deo ascripti. et in sorte sua vocati. Unde ipsi habent deum magis diligere quam alii. Et causa est quia clarius habent cognoscere de pluribus agere. plura beneficia recognoscere. Sed prochdolor iste sol obscurat. Sicut dicitur in Apocalypsa. Sol et aer obscurati sunt de summo puto. Sol clericus.

Et populus. Puteus cupiscentia. Fumus nequicia. Sicut enim aer illuminatur a sole sic plus a clero. Sed quod de puteo conscientie corrupte clericorum et malitia vite pcedit fumus scandali et infamie in subditos tuos sol et aer. i. uterque status denigratur. Clerus namque per propriam nequiciam. Et plus per nequiciam cleri deformatur. Sicut cecus cecus ducens ambo in fouca cadit. D
Dixi secundo Per quibus promis- sis describit de fectus status secularium recrorum. cum dicatur. Erunt signa in luna. Bene autem status secularium coparantur lune. propter continuas mutationes. Luna enim nunquam est in eodem statu. Hoc quoniam est vacua superioris et plena inferius. Nunquam est plena tota. Et quoniam nulla. Ita seculares domini et palaces possessores. vacui sunt superiorius quartus ad celestia bona. sed pleni sunt inferius quartus ad bona propria. Unum in rationibus est puerus ordo. eo quod in eis dominus exsultat et ancilla saturata. quoniam est vacua. caro autem replera. Secundo luna quoniam est plena. sed postea fit tuta vacua. Hic divites et potentes haec mundi. quanto temporalibus sunt magnis pleni. tanto fructibus vacui. Luna etiam est quoniam quasi nulla. et hoc est quoniam mutatur terre. Hic divites seculi quoniam mutatur terre in morte. nihil erunt. iuxta illud psalmi. Dormierunt somnum suum. et nihil inuenierunt omnes viri divinitarum in manib[us] suis. Et. i. Thymo. vi. Nihil intulimus in hunc mundum et nihil inde recipiemus. Eccl. v. Hic egreditus est nudus de vetero matris sue. sic renueretur. et nihil auferet secundum de labore suo. Sunt autem plura signa in hac luna nunciantia futurum. per quinque aduentum Christi. Primum signum in luna est. Hic cornua novae lunc fuerint obsecata nube. et reliqui corpus lucidus. signum est tempestatis. immo si tunc apparatur vnu cornu maculosum. et macula magna et nigra duret a prima die apparitionis usque ad quintam. significat tempestatem et aeris turbationem in futura estate. Hic moratur si domini seculares et temporales. quod velut in mutantur. Eccl. xxvij. in prelacione ipsorum seculari habuerunt corpora platiotis nebulae nebulae avaricie et terrene cupiditatis signum est turbationis in populo. Nam et avaricia talium procedunt oppressiones subditorum per adiumentos nouorum institutionum. iurum et legum. Quoniam ergo videbimus multiplicari

Dominica secunda aduentus

dños temporales. aut eoz p̄fides et officiales. procuratores et capitaneos. indices et alios rectores regnoꝝ. ducatuꝝ. terrarū. ciuitatū. villaꝝ. et sic d̄ alijs. auaros. raptoreſ calumiaſ et inuictoꝝ cari iniuictaꝝ. exqſi tores culparū. opressoꝝ innocentū. tūc intelligere poterimus q̄r dies dñi appropiquar. eo q̄ in luna ſignū preceſet eum aduentū. O quantuꝝ d̄ eberēt. puidere regeſ et princeps de bonis officialibꝝ. iudicibꝝ et recoribꝝ populi ſui. Nā quid eſt da re plationē in p̄lo homini ſtulto aut auaro. niſi gladiuꝝ furioſo. ait Geneca. Impossibile eſt enī ut alioſ vtiliter regat queꝝ p̄prioſ error ſuberrit. inquit Poliſcrat⁹ li. v. ca. vii. Proinde moysiōr vt. puidet ſibi viroſ ſimenter deū et odiēt ḡariciā. Credembi q̄ roe mala in ſubditis que co muniter ridein⁹ nō or̄iunt ita ſepe aliūde q̄ de peccatiſ principū aut officialū ipoꝝ. Lege historiā numeror. et videbiſ q̄ propter peccatiſ zambrī q̄ fuit vnuſ ex p̄ncipi bus iſrael. in totū p̄līm ira deꝝ deſtitut nec eſſauit donec p̄phineſe vindicauit p̄cīm in zambrī. et eū pugione pforauit. Inde ſimo ad moysen a dño egressus eſt y tollat cunctos p̄ncipeſ et ſuſpendat eos in partiblo cōtra ſolē. Qd̄ tracraſ Poliſcrat⁹ li. v. c. x dicit q̄ rapi p̄ncipeſ ideo recipiunt̄ eo q̄ negligentiā p̄ſidentiū ſepiſſime puenit et eſſelus ſubditoz. Et certe iſtud viciuſ ſc̄i auaricie. hodie matine ecliptat hālunā. Un̄ Apoca. v. dr̄ q̄ luna facia eſt ſicut ſanguis. Qd̄ de ſanguine peccati intelligendū eſt. et matine rapine et auaricie rapacitat̄ et crudelitat̄ iuxta illud Iſa. i. Pan⁹ v̄re plene ſunt ſanguie. Et Dñe h̄. dr̄. In aliis tuis inueni eſt ſanguis. Quod tūc fit q̄n poteret h̄. ſecili alas ſue potentie ſuperbie et pompe dilatat̄ rubricati purpuraſcarlero aut exaemto. in reſtib⁹ colorati incedunt de labore et ſanguine et ſudore pauperū. Norāter aut̄ dicit. In aliis tuis q̄li cōparādo eos portius aut p̄darie ut falconi et nō homini. Tales enī ſunt falcones diaboli. q̄ porranſ ſup pugnū diaboli. q̄ pliſtūunt in eoz officiis inuileſ. Un̄ locuſ ſtatus et gradus q̄ h̄. eſt p̄ manū diaboli. ut dicit Robert⁹ holgoſ ſup libruꝝ Hap. ca. v. Laueant tñ ſibi tales q̄ in dupliſ pericuſ ſunt. Habet enī oculos coopertos quodā velamine ne circa ſe conſideret. Et

habent pedes laq̄atos q̄dā in ligamūne ne a dño ſuo anolent niſi q̄n placet dño p ſo lacio ſuo et luco. Ira eſt de iſtis ſecularibꝝ potentibꝝ q̄ exceſcat ſunt ad om̄e illud q̄ ad verā et p̄petuā felicitatē p̄tinet. q̄ nō habetur in vita iſta. iij. Lox. iij. Deus h̄. ſe culi exceſcauit mēres infidelū. Qui tñ pla cer diabolo. deponit eis om̄e cecitare. ut iſta mūdalia venenū. ut videat predā ſuā. Quo facto iterū redire ad manū diaboli. q̄ cuiuſ iuſſioni p̄ oia obtemperant. Sed q̄d ḵingit tali falconi. certe et ſi eſt in reue rentia dñi q̄ dum viuit i alto locat. ſed cu moriſtur turpiter eūc̄iſ canibꝝ ad deuorā dū. Hic tales poteret post mortē eſcirent ad inferos. Haruth. iij. Ubi ſunt p̄ncipeſ gentiū q̄n in nauibꝝ celi iudicūt. Sequit. Ex terminari ſunt et ad inferos deſcederūt. et alij in locū eoz exurrexerūt. Nota q̄ tales ſunt deteriores falconibꝝ q̄ nō predant ni ſi cuſ eſlūt. ſed iſti om̄i tempe. Un̄ Aug. li. ij. de verbis dñi ſermone. iij. Nihil nobis ſcum tollim⁹ et tñ rapimus. q̄ ſu aliquid tol remus. nōne viuioſ hoīc yorarem⁹. Due eſt audiāras p̄cupiſcentie. cu ip̄e belue h̄. modū. Tunc rapiunt cu cliriunt. parcūt ve ſe piede cu ſenſerint ſatietaſ. Inexpledi lis eſt ſola auaricia diuinit̄ ſemp rapiunt et nunq̄ ſatiāt. nec deū timent. nec hominē verent. Hec ille. Hic autē auctor ſpere dicit q̄ luna nō eclipsat niſi p̄ interpoſitio nē vmbre terre inter ip̄am et aspectū nřm. Umbra terre ſunt iſta tempalia. Hap. v. Transierūt oia velut vmbra. que quanto plus interponunt inter oculū cordis in ſecularibꝝ tanto plus ecliptan̄ in oſcientia. Iuxta illud. Peccata vefra diuſerūt in evoſ et deum reſtrum re. C

Diri tertio q̄ in verbis premis ſis deſignatur de fecutus ſtatus inſimi omniuſ in diſſerenter ſubditoz. cu dicit. Et ſtellis. Hic ut enī ſoli cōparant ſplati ſpinales p̄ter morū et emploꝝ reſplendentia. Et lune dñi t̄paleſ p̄ter eorū in ſubditos inſtantia. Ira ſtellis cōparant ſubdit̄ et om̄es fideles chriſti p̄ter ip̄oz vteſt ſuſtientia. Hic ut enī ſtelle de nocte lucent. ita inferiores in no ce ignorātie ſu ſuas viſiſtudines ſtar̄ et conditiones illuminat mundū. et lucent in ecclie chriſti p̄ fidei et operationis bo ne meriti. iuxta illud. Eci. xliii. Species

celi gloria stellarum mundi illuminas. Sed siderantur aut in stellis quatuor. que debent esse in quolibet christi fidele sive de ci vera stella. que sunt actus naturalis. effe ctus accidentalis. motus circularis. et cur sus regularis. Lucent enim stelle naturaliter. illuminant accidentaliter. mouent orbiculariter. currunt indeclinabiliter et regulariter. Hic fideles debet lucere in seipsis per puritatem conscientie. Illuminare alios exemplo bone vite et claritate fame. Domini ueri orbiculariter. et faciliter per promptitatem obediencie. et hoc quantum ad suos superiores. Turrere regulariter quo ad deum per ordinem intentionis recte. De primo Apocalypsi. xxx. Ego sum radix dauid. stella splendida et matutina. Splendida et non sit coquicentia in affectu. lascivia in asperitu. immundicia in tacitu. luxuria in actu. Ecce actus naturalis stelle. Isti enim sunt actus naturalis innocentie cuiuslibet hominis. De secundo sex de effectu accidentali dicit Bartholomaeus. Strella antecepit debat eos. si magos. donec veniens starer supra domum ubierat puer. Strella finibus nibil aliud est nisi lux sui orbis diffundens circu quoque radios sue claritatis. Quia fideles qui debent diffundere lucem sui nominis et fame ad adducendum exemplo suo alios ad christum. iuxta illud. Sic luceat lux vestra ut videat opera vestra bona et glorifacent parre vestrum qui in celis est. Et apostolus dicit quod nobis necessaria est vita nostra. proximis vero fama nostra. De tertio sex de motu circulari dicitur Baruth. iii. Stelle dederunt lucem in custodiam suis. vocate sunt. et dixerunt. assumus. Quod sit quodammodo quisque fidelis reddit se promptius et obedienter ad preceptum sui superioris. iuxta illud post. In auditu auris obedivit mihi. Unde Bernardus. Verus obediens non procrastinat. non proterbit. sed parat aures ad dictum. oculos visum. pedes gressum. et sic de aliis. De quarto sex cursu regulari dicitur Iudicium. v. Stelle manentes in ordine suo et cursu suo contra zizaram pugnauerunt. et contra diabolum. qui interparatur exclusio gaudii. quia nescit nos excludere de gaudio. Non inclusus fieri non potest nisi per regularem cursum. et per rectam intentionem ad deum. Non sicut hypocrite qui faciunt omnia ut videantur ab hominibus. Mathew. v. Sed prochdolor

hodie iam incipiunt fieri signa etiás in stellis. eo quod stelle. i. fideles quidam quodammodo retrahunt splendorē suū. quidam obtenebrantur. et quidam cadunt. Retrahit splendorē illi qui multa bona possent facere elemosynis et alijs subsidij pauperibus et defecrūt. sed ex avaricia et tenacitate retrahunt manū. Unde de ipsis dicitur. Treble retrahunt splendorē suū. Obtenebrantur illi qui cū multa bona fecerunt comitutū unū mortale peccatum. quod tamen splendorē virtutē obfuscatur. De quo Job. xxv. Stellarē non sunt mūde in conspectu eius. Cadunt illi qui post perpetracionē culpe desperante deueniunt. Unde Apocalypsi. viii. Strella magna scilicet per superbia. cui nomen absinthius. cadens quod facula cecidit in aquas. Nos igitur videntes hec signa timemus domini vicinū aduentū. et eū sollicite expectemus ut tandem eum veniente iudicem securi vivere et regnari in secula seclorum. Amen.

Dominica secunda in aduentu. III.

Sermo. VI.

Equate capita ue

stra quoniam appropinqabit redēptio vestra. Luce. xxi. Hic dicit Augustinus. pater doctissimus super Job. hoc quod nos letificat in omnibus laboribus et perculis vite huius est amor noster in deum et pium studium et terra spes et fervor. Multum dicit Augustinus. quod inter pressuras et tribulaciones nostras homo per caritatem et spem refrigeratur et quodammodo eleuatur a depressione tristitia. Et quod in secundo aduentu dominii nostri ad iudicium erit granis tribulatio quod non fuit ab initio et quo genites esse ceperunt. ut dicit Bartholomaeus. et Danielis. ideo matime opus est tunc firma spe et perfecta caritate in deum. Spes enim est quod sola in eternitate animū erigit. et idcirco nulla mala quod tolerat sentit. inquit Gregorius. li. vi. moral. Ut igitur homines non deiciant per desperationem sed portentur ergo ad deum per spem. informans saluatorem quod facturi sint sui fideles tempore homini tribulatiōis horribilium eos ad erectionem animū dicunt. Lenate capita vestra. In quibz verbis tria tanguntur. Primo namque horat saluator fideles suos hoc sacro tempore ad metis erectionem. cū dicit. Equate capita vestra. Secundo an-